

Заклучение

(Изводи и препоръки)

Извеждането в приемното училище е предпоставка за излизане от омагьосания кръг от ромско семейство-ромски квартал-ромско училище, в който са поставени да живеят ромските деца

Анализът на резултатите от цялостното изследване позволява да се направят следните изводи и обобщения:

1. Затворени в микросредата си, ромчетата остават в плен на консерватизма на общността си от сегрегирания квартал, а в обособеното училище те са лишени от възможността да усвоят пълноценно друг, по-прогресивен социокултурен опит. Така погроставащите при тези условия ромски деца се обричат на безперспективност. А изпълнената им с дефицити социализация води до социална непълноценност и на възрастово зрелия ром, която се изразява чрез изостаналост в личностното развитие и духовна ограниченост. Извеждането в приемното училище е предпоставка за излизане от омагьосания кръг от ромско семейство-ромски квартал-ромско училище, в който са поставени да живеят ромските деца.
2. Преодоляването на сегашното състояние в образованието на ромските деца, които живеят в обособени ромски квартали и се учат в сегрегирани училища, е проблем от първостепенно значение не само за тези деца, но и за техните родители заради пълноценната им интеграция в българското общество. Излизането от обособения квартал на ромските деца и влизането им в приемното училище извън него е предпоставка за постепенното узряване на бъдещите възрастни роми за намиране на алтернативни решения за по-успешно бъдеще чрез откриване на най-краткия път към преодоляване на жилищната сегрегация или в облагородяването на обособения квартал като територия за живеене.
Ромските деца, попадайки между българските си връстници пряко или косвено, ще привнесат елементи от другата култура и ще повишават критериите си за пълноценно живеене. Това ще рефлектира в положителна посока и върху техните родители. Самите те ще бъдат много по-отговорни родители.
3. Българското ромско училище беше и си остана институция, която не успя да осигури пълноценна среда за успешна вторична социализация на ромските деца в българското общество като цяло; да им послужи за трамплин към трайно усвояване и разбиране на неговите и европейските културни постижения; да почувстват системата на образование и като своя. Основната причина за това остана да съществува и до днес – сегрегационният модел на обучение само на ромски деца на едно място, което не им позволява попадане в друга социална орбита и културна иновация с трайни последици върху житейската перспектива на ромското дете.
4. В наши дни българската държава е притисната от два изключително важни за нея фактора, за да предприеме значителни мерки по посока на десегрегацията на ромското образование в обособените квартали. От една страна, това е все по-засилващият се натиск на евро-